

ÁDVENTI ÉNEKEK

1

Ó, EMELD FEL, GYARLÓ NEMZET

1. Ó, e - meld fel, gyar - ló nem - zet, gyász - ba bo - rult fe - je - det,
Te, kit Á - dám bűn - ben nem - zett, nézd, mo - solyg - nak az e - gek!

Fel - tűnt üd - vöd haj - na - la, le - szállt az Úr an - gya - la,

Meg - nyi - lik már a be - zárt menny aj - ta - ja.

2. Bűnös, térj meg ma, s ne holnap, vesd le szennyes bűnruhád,
A pusztába kiáltónak hallgasd meg üdvszózatát!
Bukott, árva nemzedék, bezárt szíved oly sötét,
Térj meg, s nyisd föl a fény előtt rejtekét!
3. Világ rég várt drága kincse, üdvözítő Jézusunk,
Ez oltárra, ó, tekints le, rajta néked áldozunk!
Igaz, sokszor megvetünk, bűnből áll ki életünk,
De megtérünk, csak kegyelmet adj nekünk.
4. Szent, szent, aki volt, van és lesz, az öröklét Istene,
Szent, ki minket szentekké tesz, ő, ki üdvünk kútfeje.
Áldják az ég angyali, hogy eljő megváltani,
Nem áthat egy szűz méhébe szállani.

2

Ó, JÖJJ, Ó, JÖJJ, ÜDVÖZÍTŐNK

$\text{♩} = 110$

1. Ó, jöjj, ó, jöjj, üd - vö - zít - őnk,
 Be - tel - je - sült már az i - dő!
 Törd át az ég zárt aj - ta - ját,
 Vár a vi - lág, e - ped - ve vár.

2. Megnyilt az ég harmatozva,
 Megváltónkat hogy lehozza.
 Ég felhői nyíljakok szét,
 Hozva Jákob fedelmét.

3. Föld, virulj ki földön, halmon,
 Viruló zöld hadd fakadjon.
 Nyíl ki, föld legszebb virága,
 Jákob házának királya.

4. Hol maradsz már tőlünk késve,
 Világ üdve s reménysége?
 A szívekbe vigaszt öntve
 Szállj le e siralomvölgybe!

Csóka, Jasura József (54), 1998

Vö. Jósavay 1936, 160. sz.; Éneklő Egyház 1986, 6. sz.; Szalay 2000, 5. sz.

3

HALLJÁTOK TI, KIK A PORBAN LAKTOK

$\text{♩} = 110$

1. Hall - já - tok ti, kik a por - ban lak - tok,
S a köny - nyek völ - gyé - ben itt zo - kog - tok.

Har - sog a hir - nők - nek trom - bi - tá - ja,

Osz - lik az ő - si bűn éj - sza - ká - ja.

2. Jöjj, kit a gyarlóság rég óhajtott,
Ó, nyiss, bűnös világ, neki ajtót!
Mint harmat gyöngye a liliomra,
Úgy szállt le hozzánk az Úr angyala.
3. Ó, Jézus, mindenség boldogsága,
Jöjj, szállj be lelkünknek hajlékába!
Míg a bűn hullámi közt itt élünk,
Malasztot adj, hogy csak neked éljünk!

Rábé, Kiss Dezsóné Makra Ilona (58), 2002

Magyarmajdány, Bodó Jánosné Ágoston Katalin (67), 2002

Vö. Dobszay-Szendrei 1988, IV(A)/45.

4

JÖN AZ ATYA MEGÍGÉRTJE

$\text{♩} = 68$

1. Jön az A - tya meg - í - gért - je, ki - nek jöt - tét rég re - mél - te
Az é - gen új haj - nal tá - mad, szál - lást ke - res most ma - gá - nak

a föld ván - do - ra.
az e - gek U - ra.

Má - ri - a tisz - ta ke - be - le szí - ves szál - lás lesz ne - ki,

E föl - dőn az Is - ten ked - ve, pár - ja nem volt s nincs ne - ki.

2. Nem méltó rá a bűn földje, tiszta, mint a harmat gyöngye s a nap sugara.
Ő reményünk szép, zöld ága, Galilea bájvirága, szende ibolya.
Az alázat szent völgyében elrejtve ott virul,
Meg is tudnak földön s égen illatozó bájirul.
3. Íme, mi is neked zöngjünk, Gábriellel megköszöntsünk, üdvünk hajnala.
Szíved szívünk üdvözlétét elfogadni, ó, ne késsék, lelkünk aranya.
Mennyben honolsz szent fiaddal, boldogságunk csillaga,
Vezérelj fényugaraddal híveidet is oda.

Rábé, Kiss Dezsóné Makra Ilona (58), 2002

Magyarmajdány, Bodó Jánosné Ágoston Katalin (67), 2002

5

NÁZÁRETNEK KISDED VÁROSÁBA

Parlando ♩ = 84

1. Ná - zá - ret - nek kis - ded vá - ro - sá - ba kül - dé az Úr an - gya - lát,
 Kö - vet - ség - be Jo - á - kim há - zá - ba, hogy kö - szönt - se Má - ri - át.

Ki hí - ven, sze - lí - den

Él Is - ten - nek ked - vé - ben.

2. Megkeresvén Gábrriel arkangyal így köszönté a szüzet:
 Üdvöz légy, mert az Úr felmagasztal, és áldást hint kívüled,
 Mert fiát a világ
 Szűz méhedből veszi át.
3. Mint lehet ez – a szűz félve kérdi –, hisz férjet nem ismerek,
 Elmém a te szavaid nem érti, s szívem rajtuk megremeg.
 Szűz leszen életem,
 Ez eskü ígéretem.
4. Nem úgy, ne félj – szól tovább az angyal – szüzességed megmarad,
 A Szentlélek betölt szent malasztal, s rád semmi szenny nem tapad.
 Ó, vegyed ezt a jelt,
 Liliom illet téged.

Csóka, Jasura József (54), 1998

Vö. Jósvay 1936, 161. sz.

6

Ó, MÁRIA, SZŰZ VIRÁGSZÁL

1. Ó, Má - ri - a, szűz vi - rág - szál, mond - juk mi is, üd - vöz légy!

Mé - hed - be most az Is - ten száll, hogy ma - laszt - tal tel - jes légy.

Üd - vöz légy, ég frigy - szek - ré - nye, bú - nő - sök é - des re - mé - nye!

2. Üdvöz légy, anyák csodája, Istenünk tiszta képe,
Asszonyi nem koronája, tiszta szűzeknek szépe.
Üdvöz légy, ég frigyszekrénye, bűnösök édes reménye!
3. Anyja lész most az árvának angyalodnak szavára,
Engedelmes vagy Urának az elestek javára.
Üdvöz légy, ég frigyszekrénye, bűnösök édes reménye!

Csóka, kéziratos kántorkönyv

7

NÁZÁRETBE VONNAK SZENT VÁGYAIM

1. Ná - zá - ret - be von - nak szent vá - gya - im,

Szállj el, lel - kem, a haj - nal szár - nya - in!

Ó, szállj o - da hol a Szü - zet

Kö - szön - töt - te a meny - nye - i kö - vet.

2. Szűz Mária, mennyország ajtaja,
Hozzad lépünk, mint az Úr angyala.
Fogadd, amit nyújtunk neked:
E hajnali édes üdvözlétet.

3. Áldott vagy te az asszonyok között,
Mert méhedbe váltságunk költözött.
Áldott, mert az Úr van veled,
Szent malaszttal teljes szűz kebeled.

8

HARMATOZZATOK, EGEK

1. Har - ma - toz - za - tok, e - gek, nyil - ja - tok on - nan fe - lül,
E - sők, es - se - tek és cse - peg - je - tek i - gaz menny - ből!

Nyílj meg föld, és te - rem - tőt te - remj, üd - vő - zi - tőt!

2. Istent beszélük, tettét hirdetik a próféták,
Keze munkáját, szabadítását a szent atyák.
Limbusban régen várták, eljöttét óhajtják.
3. Azért Atyának és a Fiúnak nagy dicséret,
A Szentlélekkel, megszentelőkkel, és tisztelet,
Mindenkoron örökké, s örökkön-örökké.

9

HARMATOZZATOK, SZENT EGEK

1. Har - ma - toz - za - tok, szent e - gek, jöjj le, meny - nye - i raj - zat!
 Nyi - lat - koz - za - tok, fel - le - gek, szül - jé - tek az i - ga - zat!

Nyil - jék meg a szűz mé - he,
 ki fér - jet nem is - mé - re,

Hadd szü - les - sék sza - ba - dí - tó Is - te - ne!

2. Dicsőség neked, Istenünk, aki gyámolunk lettél,
 Hogy lennél éltünk s mindenünk, szent egedből eljöttél.
 Szűz méhébe rejteztél, gyarló testbe öltöztél,
 Vért, amit ontsz, tiszta szüzéből vettél.
3. Megszántad, Uram, népedet, jajszavát meghallgattad,
 Megszántad örökségedet, foglyodat kiváltottad.
 Kötelét elszaggattad, bilincset elrontottad,
 Midőn érte magadat feláldoztad.

10

IGAZSÁG RÉG VÁRT HAJNALA

1. I - gaz - ság rég várt haj - na - la, kö - szön - tünk, tisz - ta Szűz - a - nya,
 Ki meg - e - lőz - ted a na - pot, mely Jé - zu - sunk - ban tá - ma - dott.
 R. Mert szép sze - re - tet any - ja vagy, ké - rünk, ó, min - ket el ne hagyj!
 Te szép sze - re - tet any - ja vagy, ké - rünk, ó, min - ket el ne hagyj!

2. Téged köszönt a hit, remény szívünkben e nap reggelén.
 Téged köszönt a szeretet, mely minket hozzád elvezet.
 R.

3. Hisszük szeplőtlen voltodat és szent fogantatásodat,
 Mely minden bűntől ment vala, ó, tisztaságos Szűzanya.
 R.

4. Szívünk úgy senkit nem szeret, mint Isten anyja, tégedet.
 Ki szép szeretet anyja vagy, kérünk, ó, minket el ne hagyj.
 R.

Csóka, kéziratos kántorkönyv

11

ÜDVÖZLÖTTÜNK, Ó, MÁRIA

Üd - vöz - löt - tünk, ó, Má - ri - a, haj - na - li kö - szön - tés - sel!
Vedd ked - ve - sen, Jé - zus any - ja, bú - ne - in - kért ne vess el!

An - gya - lo - ké - val tisz - te - le - tün - ket,
tisz - te - le - tünk - kel fo - gadd szi - vün - ket.

Kérd é - ret - tünk szük - sé - günk - ben meg - vál - tó Is - te - nün - ket!

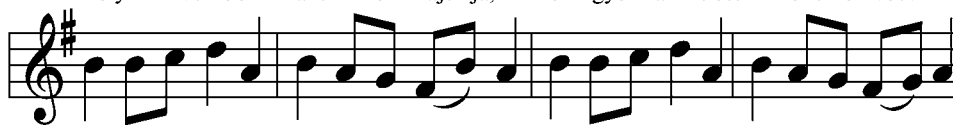
Csóka, kéziratos kántorkönyv

12

SZŰZ MÁRIA, JÉZUS ANYJA

1. Szűz Má - ri - a, Jé - zus any - ja, nézd tisz - te - lő né - pe - det,
Mely szí - vé - ből azt ó - hajt - ja, le - gyen ál - dott szent ne - ved.

Az e - gész vi - lág mély hó - do - lat - tal ér - de - me - i - dért áld és ma - gasz - tal,

Légy hú vé - dőnk e - vi - lá - gon, es - dek - lünk szív - vel s ajk - kal!

2. Szólj mellettünk fent az égben, kérd szűz méhed magzatát,
Ki e kenyér s bor színében étkül adja itt magát,
Hogy ha majd eljő halálunk, végünk, ő maga legyen mennyekben bérünk,
S vele együtt, ó, kegyes Szűz, téged is hón dicsérünk.

Csóka, kéziratos kántorkönyv

13

Ó, DRÁGALÁTOS RÓZSZASZÁL

1. Ó, drá - ga - lá - tos ró - zsa - szál, te - hoz - zád já - ru - lunk,
Menny - ből Gáb - ri - el an - gyal - lal di - csé - re - tet mon - dunk.

Né - ked e - zer - szer é - nek - lünk,
szív - ből mond - ván, a - míg é - lünk:

Üd - vöz - légy, Má - ri - a, üd - vöz - légy, Má - ri - a!

2. Kérjed hát, lelkem, Máriát földön és egekben,
Mert az Istennek szent Fiát fogadta méhébe.
Örvendjünk tehát szívünkben,
És mondjuk egész erőnkben:
Üdvöz légy, Mária, üdvöz légy, Mária!

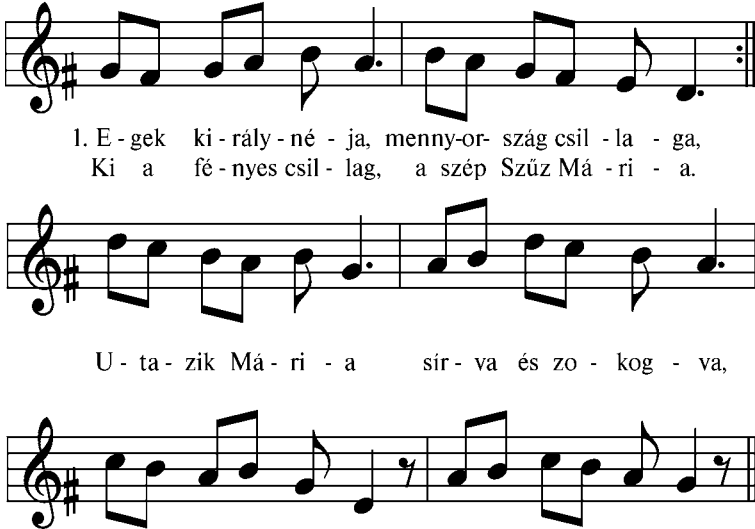
Feketető, Kéri István (60), 2001

Vö. Tárkányi-Zsasskovszky 1874, 95. sz.

14

EGEK KIRÁLYNÉJA, MENNYORSZÁG CSILLAGA

Parlando ♩=80

1. E - gek ki - rály - né - ja, menny - or - szág csil - la - ga,
 Ki a fê - nyes csil - lag, a szép Szűz Má - ri - a.
 U - ta - zik Má - ri - a sir - va és zo - kog - va,
 Ke - re - si nyug - he - lyét, se - hol se ta - lál - ja.

2. Szent József s Mária útra indulának
 Jeruzsálemben, mert szállást nem találnak.
 Látják Szűz Mária szülő állapotját,
 Mindenki azt mondja: - Nem adhatok szállást.
3. Sírt a Szűz Mária szive fájdalmában,
 Hogy hol lesz szállása a zord éjszakában.
 Közel volt az idő, a szülés órája,
 Hol fog születni a világ Megváltója?
4. Bemegy Mária egy kovács lakásába,
 Kérvén ottan szállást csak egy éjszakára.
 - Hallod-e te, kovács, könyörülj meg rajtam,
 Adjál nekem szállást, nagyon elfáradtam.

5. - Nem adhatok szállást, mert vendégem vagyok,
Az én szép szobáim mind foglalva vagyok.
De a kovácsnak egy vak s kezetlen lánya
Máriának mondja: - Menj az istállóba!
6. Nem messze van ide a rongyos istálló,
Betlehemi úton, ottan megnyughattok.
A kovácsnak lánya rólad gondoskodik,
Jól tudom magamról, ápolás jólesik.
7. El is ment Mária rongyos istállóba,
Megszülte szent Fiát szénán, a jászolba.
Barmok leheltek a hideg éjszakába,
Mária könnyei hulltak Jézuskára.
8. Másnap kiment a lány, gazdag kovács lánya,
Rongyos istállóban Máriát találta.
Mondja Szűz Mária a nyomorék lánynak:
- Hajolj le te, lányom, vedd fel szent Fiamat.
9. - Lehajolnék hozzá, fájdalom, nem látok,
Nincs kezem, szent fiad felvenni nem tudom.
De mégis lehajolt, s kinyíltak szemei,
Kinyúltak karjai Jézuskát felvenni.
10. Ó, csodák csodája, a kovács vak lánya
Kinyújtván a kezét Mária szavára
Lehajolt Jézusért, lett szeme világa,
S tündöklött kezében világ Megváltója.
11. Hazatért a leány vígan, nagy örömmel,
A kis Jézust látta, s megjött szeme fénye.
Így szólítja anyját és az édesatyját:
- Láttam szemeimmel az Isten szent Fiát.
12. Ugye kedves atyám, te nagygazdag kovács,
A Szűz Máriának mért nem adtál szállást?
Kénytelen volt ő az istállóba menni,
Rongyos istállóban szent Fiát megszülni.

13. – Jaj, ha tudtam volna, a legszebb szobámban
Adtam volna szállást a Szűz Máriának!
Nem engedtem volna istállóba menni,
Mebántam tettemet, jaj, mit kell most tenni?
14. Inkább mentem volna én az istállóba,
Nem hogy Szűz Mária és ártatlan Fia.
Mert a Szűz Mária tett olyan nagy csodát,
Meggyógyította a kovács vak leányát.
15. Ez volt az Úr Jézus első csodatette,
Amint megszületett, malasztal volt telve.
A nagygazdag kovács vak s kezetlen lánya
Jézus születése napján meggyógyula.
16. Jó keresztény lélek, adj utasnak szállást,
Ne küldd hajlékodból, hogyha kér meghálást.
Nem tudod, ha férfi, nem-e Úr Jézuska,
Hogyha pediglen nő, nem-e Szűz Mária.
17. Szentháromság, Isten áldja és engedje
Áldani közöttünk a drága, szent nevet,
Dicsértessék tőlünk az Úr Jézus neve,
Áldás és szent béke szálljon nemzetünkre!

Csóka, Jasura József (55), 1999

Közeli változatát lásd: dr. Karsai 1986, 421–423., dallamának variánsai: 148., 149. sz.; Volly 1982, 73., 74. sz. (Mária-ének); Tárkányi-Zsasskovszky 1874, 239. sz.; búcsús szöveggel: Kónya 1999, 12. sz.

15

MÁRIA, SZENT JÓZSEF NAGY ÚTRA INDULTAK

$\text{♩} = 60$

1. Má - ri - a, Szent Jó - zsef nagy út - ra in - dul - tak,
Ná - zá - ret vá - ros - ból mi - kor el - in - dul - tak.

Bet - le - hem - hez ér - tek, na - gyon el - fá - rad - tak,

A hi - deg i - dő - ben szál - lást nem ta - lál - tak.

<p>2. Sír a Szűz Mária szíve fájalmában,
Hol fog megpihenni sötét éjszakában?
Ne sírj, Szűz Mária, én Teremtőm anyja,
Velünk az ég és föld hatalmas királya.</p>	<p>4. Kitárom szívemet, várlak hajlékomba,
Mert tudom, ó, szent Szűz, hogy kivel jössz oda.
Ne sírj, Szűz Mária, puha ágyat vetek,
A szív szerelmével fel is melegítlek.</p>
<p>3. Betlehemnek népe mért olyan kőszívű,
Nem szánják Máriát, hogy úgy sír egyedül?
A kőnél keményebb annak a kebele,
Aki a Szűz Anyát kizárja belőle.</p>	<p>5. Ne sírj, Szűz Mária, én sírok helyetted,
Hogy örök hajlékod lehessen én szívem.
Hozzad szent áldásod a kis gyermekeddel,
Örökös lakásul szívemet fogadd el.</p>

Egyházaskér, Pópity Péterné Losoncz Erzsébet (75), 2002

Egyik legkedveltebb népének-dallamunk, búcsús, kilencedes, halottas, balladás szövegekkel is párosul, vö. 87. sz., 150. sz.; *Szent vagy, Uram!* 1941, 175. sz.; Volly 1982, 77., 88., 89. sz. (Mária); Silling 1983, 193., 195., 199.; dr. Karsai 1986, 585–586.; Burány 1999, 138., 139., 146.; dúr jellegű változatai: 117. sz.; Burány 1999, 145.

